

Stanowisko
Zarządu Związku Województw RP
z dnia 18 kwietnia 2024 r.

w sprawie przywrócenia dostępu do informacji o stanie realizacji dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) od podatników odpowiednio zamieszkałych / posiadających siedzibę lub oddział na obszarze każdego z 16 województw

Jedną z zasad określonych w prawie finansów publicznych jest zasada **jawności i przejrzystości gospodarowania środkami publicznymi**.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych gospodarka środkami publicznymi jest jawna (art. 33 ust. 1), a formą tej jawności jest m.in. podawanie do publicznej wiadomości danych dotyczących finansów publicznych (art. 34 ust. 1 pkt 3 lit. c).

Do końca 2021 r. dopełnieniem tej zasady był przepis art. 12¹ ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, który nakładał obowiązek przekazywania przez naczelnika urzędu skarbowego, na wniosek przewodniczącego zarządu JST, kwartalnych informacji o stanie i terminach realizacji dochodów, co w przypadku województw dotyczyło **dochodów z tytułu PIT (dane zagregowane) i CIT (dane wg firm) od podatników odpowiednio zamieszkałych / posiadających siedzibę lub oddział na ich obszarze**. Informacje te były przekazywane równoległe do funkcjonującej w przestrzeni prawnej definicji „tajemnicy skarbowej”. Mimo, że na gruncie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa przepisy regulujące dostęp do danych z zeznań podatkowych nie uległy zmianie w stosunku do stanu prawnego sprzed 2022 r., w opinii Ministerstwa Finansów samorządy nie posiadają już legitymacji prawnej do wglądu w powyższe dane².

Począwszy od 2022 r. województwa trwale **utraciły** podstawowy instrument do analizy bieżącej sytuacji gospodarczej na swoim obszarze, realizowanej m.in. poprzez monitoring wpływów z podatków dochodowych CIT, co utrudnia skuteczną realizację strategii i polityki rozwoju w zakresie **pobudzania aktywności gospodarczej regionu** (art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa). Województwom odebrano możliwość bieżącego i wyprzedzającego oddziaływania na kierunkowe decyzje strategiczne wspierające gałęzie gospodarki przynoszące realny i znaczący wzrost zamożności regionu.

¹ zmieniony ustawą z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw

² ustalono na podstawie toczącej się od lipca 2023 r. do marca 2024 r. korespondencji prowadzonej przez Marszałka Województwa Pomorskiego z Ministerstwem Finansów (pismo z dnia 12 lipca 2023 r. nr ST3.4701.34.2023 w odpowiedzi na pismo z dnia 15 czerwca 2023 r. nr DF-PA.3032.1.1.2023, pismo z dnia 25 lipca 2023 r. nr DPP8.0723.31.2023 w odpowiedzi na pismo z dnia 19 lipca 2023 r. nr DF-PA.3032.1.5.2023, pismo z dnia 8 marca 2024 r. nr DPP8.0723.13.2024 w odpowiedzi na pismo z dnia 26 lutego 2024 r. nr DF-PA.3032.1.10.2023)

Od 2022 r. zgodnie z art. 9 oraz art. 9a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego podstawę ustalania udziałów JST we wpływach z podatków dochodowych PIT i CIT stanowią **prognozy wpływów z tytułu tych podatków przemnożone przez wskaźniki oparte na danych historycznych**. Bez wiedzy o stanie realizacji dochodów z tytułu PIT oraz CIT od podatników odpowiednio zamieszkałych / posiadających siedzibę lub oddział na obszarze województwa **weryfikacja w/w wskaźników przez samorządy jest niemożliwa**.

Z kolei określona art. 9c tejże ustawy korekta o równowartość różnicy między kwotą prognozowaną a wykonaną dokonywana jest dopiero po upływie 3 lat i **proporcjonalnie do dochodów** z tych tytułów w roku poprzedzającym rok bazowy, **bez uwzględnienia spadku wartości pieniądza w czasie**. Mechanizm ten – co potwierdza stanowisko Ministerstwa Finansów z 18 marca 2022 r., znak sprawy: ST3.4701.82.2022 – powoduje, że wpływy z podatków PIT i CIT dotyczące danego województwa **nie są korektą dochodów tegoż województwa**, ponieważ korekta odbywa się na podstawie wpływów podatkowych z terenu całego kraju.

Pragniemy zauważyć, że po wprowadzonych od 2022 r. zmianach wysokość udziałów we wpływach z PIT i CIT nie jest wypadkową faktycznych wpływów podatkowych, tj. w przypadku województw **nie koreluje z art. 6 ust. 2 i 3** ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego:

„2. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze województwa, wynosi 1,60%.

3. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze województwa, wynosi 14,75%.”

Dlatego **wskazujemy na potrzebę** weryfikacji znowelizowanego systemu redystrybucji dochodów podatkowych w zakresie istnienia powiązań z faktycznymi wpływami w danym regionie zgodnie z brzmieniem ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Aby była ona możliwa, konieczne jest przywrócenie województwom dostępu do wiedzy w przywołanym powyżej zakresie, tj. analogicznym jaki funkcjonował do końca 2021 r.

Co ważne, odbiorcami informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów w zakładce *Co robimy / Budżet państwa / Wpływy budżetowe* są m.in. samorządy, dlatego też zasadnym jest, aby dane te były prezentowane w układzie i stopniu szczegółowości korespondującym z informacją o **zrealizowanych rocznych kwotach udziałów we wpływach z tytułu podatku dochodowego PIT i CIT dla gmin, powiatów i województw** publikowanych w tejże zakładce.

Podsumowując, Zarząd Związku Województw RP postuluje o wprowadzenie przejrzystych rozwiązań ustawowych, które przywrócą odpowiedni dostęp i przepływ informacji pomiędzy uczestnikami sektora finansów publicznych, tj. jednostkami samorządu terytorialnego, administracją rządową i skarbową.

Olgierd Geblewicz

Prezes Zarządu

Związku Województw RP

Otrzymują:

1. Minister Finansów
2. Korporacje samorządowe